

Hoge Raad der Nederlanden

Derde Kamer

Nr. 29.044

17 november 1993

TB

Arrest

gewezen op het beroep in cassatie van de Staatssecretaris van Financiën tegen de uitspraak van het Gerechtshof te Amsterdam van 18 mei 1992 betreffende na te melden aan X te Z opgelegde navorderingsaanslag in de premieheffing volksverzekeringen.

1. Aanslag en geding voor het Hof

Aan belanghebbende, die aanvankelijk voor het jaar 1985 was aangeslagen in de premieheffing volksverzekeringen naar een premie-inkomen van f 13.282,--, is over dat jaar een navorderingsaanslag in de premieheffing volksverzekeringen opgelegd naar een premie-inkomen van f 59.170,--, met een verhoging van de nagevorderde premies van 100 percent, van welke verhoging bij besluit van de Inspecteur tot op 50 percent kwijtschelding is verleend.

Belanghebbende is tegen die aanslag en dat besluit in beroep gekomen bij het Hof, dat de navorderingsaanslag heeft gehandhaafd, het kwijtscheldingsbesluit heeft vernietigd, en kwijtschelding van de verhoging heeft verleend tot op een bedrag van f 500,--. De uitspraak van het Hof is aan dit arrest gehecht.

2. Geding in cassatie

De Staatssecretaris heeft tegen 's Hofs uitspraak beroep in cassatie ingesteld. Het beroepschrift in cassatie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

3. Beoordeling van de middelen van cassatie

3.1. In cassatie kan van het volgende worden uitgegaan:

3.1.1. Belanghebbende exploiteerde in het onderhavige jaar (1985) een varkensmesterij.

Met dagtekening 24 augustus 1989 is over dat jaar aan belanghebbende, naast een navorderingsaanslag inkomstenbelasting, de onderhavige navorderingsaanslag premieheffing volksverzekeringen opgelegd.

Beide navorderingsaanslagen zijn opgelegd nadat bij boekenonderzoek was geconstateerd dat belanghebbende een te laag bedrag aan winst had aangegeven, hetgeen heeft geleid tot een winstcorrectie van f 44.968,--. Het Hof heeft geoordeeld dat deze verhoging van de winst terecht heeft plaatsgevonden.

Gelijktijdig met het beroep tegen de onderhavige navorderingsaanslag heeft het Hof ook het beroep van belanghebbende tegen voormelde navorderingsaanslag in de inkomstenbelasting behandeld.

3.1.2. Voor het Hof had de Inspecteur op grond van het bepaalde in artikel 54, lid 3, van de Algemene Ouderdomswet, tekst tot 1 januari 1990, (hierna: de AOW), geconcludeerd tot niet-ontvankelijkheid van het beroep van belanghebbende, nu ten tijde van het instellen van het beroep tegen de onderhavige navorderingsaanslag premieheffing, de beslissing omtrent de heffing van inkomstenbelasting over hetzelfde jaar nog niet onherroepelijk was komen vast te staan.

3.1.3. Het Hof heeft dit beroep op niet-ontvankelijkheid verworpen en heeft in beide procedures op 18 mei 1992 een beslissing ten gronde gegeven.

3.2. Het Hof heeft aan de verwerping van het beroep op niet-ontvankelijkheid ten grondslag gelegd zijn oordeel: dat het in verband met het feit dat in de navorderingsaanslag een verhoging is begrepen, die het karakter draagt van een strafrechtelijke sanctie, artikel 54, lid 3, van de AOW niet van toepassing acht; dat immers artikel 6, lid 1, EVRM aangeeft dat, een ieder het recht heeft op rechterlijke toetsing van de opgelegde sanctie binnen een redelijke termijn; dat artikel 54 voornoemd in gevallen waarin een verhoging is

opgelegd en niet volledig is kwijtgescholden, in zoverre niet verbindend is.

Tegen dit oordeel keert zich middel I.

3.3. Nu de aanslag waarop het beroep betrekking heeft, ten tijde van de indiening van het beroepschrift reeds waren opgelegd, staat het bepaalde in artikel 54, lid 3, van de AOW aan de ontvankelijkheid van het beroep niet in de weg. Voor zover het beroep betrekking had op aangelegenheden die tevens van belang waren voor de heffing van de inkomsten- of de loonbelasting, kon het Hof daarop, gelet op het bepaalde in lid 4 van genoemd artikel, evenwel nog geen beslissing nemen. Voor zover het beroep tevens het - niet als een zodanige aangelegenheid aan te merken - kwijtscheldingsbesluit betrof, stond artikel 54, lid 4, aan een uitspraak van het Hof niet in de weg, met dien verstande dat de in geding gebrachte aangelegenheden betreffende het bedrag van het inkomen het Hof, aangezien het slechts één uitspraak kon doen, konden noodzaken ook de beslissing met betrekking tot de verhoging uit te stellen, waarbij het Hof ervoor zorg diende te dragen dat de uitspraak werd gedaan binnen een redelijke termijn, als bedoeld in artikel 6 EVRM.

De toepassing van artikel 54, lid 3, behoeft, gelet op het vorenoverwogene, geenszins ertoe te leiden dat, in gevallen waarin een verhoging is opgelegd, de redelijke termijn, bedoeld in artikel 6, lid 1, EVRM wordt overschreden. 's Hofs oordeel dat op grond van laatstgenoemde bepaling artikel 54 AOW in zoverre in gevallen waarin een verhoging is opgelegd, onverbindend is, berust mitsdien op een onjuiste rechtsopvatting.

Dit oordeel wordt door middel I derhalve terecht bestreden. Niettemin kan het middel niet tot cassatie leiden, nu het cassatieberoep klaarblijkelijk de juistheid van 's Hofs beslissing betreffende het premie-inkomen niet wenst aan te vechten, en van de beslissing inzake de verhoging gezien het vorenoverwogene niet kan worden gezegd dat deze op een niet-ontvankelijk beroep, dan wel met miskennis van het bepaalde in artikel 54, lid 3, AOW, is gegeven.

3.4. Het Hof heeft geoordeeld dat het op zich zelf een verhoging van (per saldo) f 7.258,- een passende reactie acht op de aan belanghebbende toe te rekenen tekortkomingen, doch dat het, gelet op de financiële omstandigheden

van belanghebbende en het feit dat aan hem over 1985 ook een navorderingsaanslag inkomstenbelasting met verhoging is opgelegd, aanleiding ziet de verhoging te beperken tot een bedrag van f 500,--.

Tegen dit oordeel komt middel II op met het betoog dat het Hof ten onrechte rekening heeft gehouden met de bij de navorderingsaanslag inkomstenbelasting opgelegde verhoging.

3.5. Het bepaalde in artikel 27, lid 2, aanhef en letter b, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen stelt de rechter in staat te onderzoeken of, gelet op alle naar zijn oordeel in aanmerking komende omstandigheden van het geval, de inspecteur in redelijkheid tot het kwijtscheldingsbesluit heeft kunnen komen.

Dit brengt mee dat, anders dan het middel betoogt, het Hof in het onderhavige geval bij de beantwoording van de vraag of het besluit van de Inspecteur om van de opgelegde verhoging niet verder dan tot op 50% kwijtschelding te verlenen vorenbedoelde toets kan doorstaan, mede in aanmerking mocht nemen dat aan belanghebbende voor het onderhavige jaar ook een navorderingsaanslag inkomstenbelasting met verhoging was opgelegd. Immers aldus heeft het Hof de financiële omstandigheden van belanghebbende in de beoordeling betrokken.

's Hofs oordeel is ook niet onbegrijpelijk. Het middel faalt derhalve.

4. Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is gewezen door de raadsheer Van der Linde als voorzitter, en de raadsheren Bellaart, De Moor, C.H.M. Jansen en Van der Putt-Lauwers, in tegenwoordigheid van de waarnemend griffier Van Hooff, in raadkamer van 17 november 1993.

Van Hooff

Van der Linde

Van de Staatssecretaris van Financiën wordt ter zake van dit beroep een recht geheven van f 300,--.

Van de beslissing omtrent de verhoging wordt mededeling gedaan ter openbare terechtzitting van 1 december 1993.